

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO ĮSTATYMO
NR. XI-1807 2 IR 43³ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-748,
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO
ĮSTATYMO NR. XI-1807 43³ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIVP-778 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ
VALDYMO ĮSTATYMO NR. XI-1807 43² STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-862“ PROJEKTO**

**(toliau – Projektas)
(TAP-22-203) (22-2362)**

Nr.
Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto 1 punkte išdėstyta Vyriausybės pozicija nėra pilnai pagrįsta, nes išdėstyti argumentai stokoja konkretumo, aiškumo ir išsamumo šiais aspektais:

1) Projekto 1.1 papunktyje nurodyta, kas turi būti atlikta, kad būtų įmanoma įgyvendinti Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 2 ir 43³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIVP-748 (toliau – Projektas Nr. XIVP-748) siūlomą teisinį reguliavimą, t. y. „turi būti įrengtos veiklos atkūrimo vietos, kuriose turėtų būti visa registrų ir valstybės bei kitų informacinių sistemų įrangą (programinę ir techninę) atitinkanti įranga, registrų ir valstybės bei kitų informacinių sistemų duomenis atitinkantys duomenys (jų aktualumas užtikrinamas nuolat atnaujinant), taip pat šioje vietoje esančią įrangą administruojantis ir prižiūrintis personalas“. Tačiau Projekte nenurodyta, kodėl šios priemonės nėra tinkamos (reikės daug finansinių, žmogiškųjų išteklių ir pan.), todėl šis argumentas stokoja išsamumo;

2) Projekto 1.2 papunktyje nurodyta, kad turėtų būti tikrinama ne tik duomenų centrų, bet ir juos valdančių subjektų atitiktis nacionalinio saugumo interesams, tačiau tokiu reikalavimu papildžius – problemos neliktų. Siūlome tikslinti, aiškiai nurodant, kokias neigiamas pasekmes gali sukelti Projekte Nr. XIVP-748 siūlomas teisinis reguliavimas;

3) Projekto 1.3 papunktyje nurodyta, kad Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas nereglamentuoja subjektų ar sandorių patikros, kai subjektų paslaugas nori įsigyti Lietuvos Respublikos biudžetinės įstaigos. Nesant šio įstatymo pakeitimo projekto, teisinis reguliavimas, kurio pagrindu sudaromos sąlygos valstybės duomenis laikyti privačių subjektų duomenų centruose, kartu sukeltų ir riziką nacionalinio saugumo interesams. Vadinasi padarius ir šį pakeitimą – irgi prieštaravimo neliktų, todėl siūlome ir šiuos motyvus tikslinti.

2. Vyriausybės pozicija dėl Seime svarstomo įstatymo projekto turėtų būti dėstoma aiškiai ir konkrečiai, įvertinus įstatymo projekto *siekiamus tikslus, teisinio reguliavimo priemones ir galimas jų priėmimo pasekmes*. Šiame kontekste vertinant Projekto 3 punkto nuostatas, mūsų nuomone, savo turiniu jos nelaikytinos pakankamais ir konkrečiais nepritarimo argumentais, nes teikiamos kaip pastabos arba grindžiamos tikimybe, kas būtų jeigu taip būtų (tačiau taip gali ir nebūti). Esminis prieštaravimas nurodytas kaip ydingos teisėkūros ekonomiškumo aspektu situacijos sukūrimas, nes „tikėtina, kad Įstatyme nurodžius kriterijų, kurį atitinka tik viena institucija, ateityje kiltų poreikis nurodyti ir kitus kriterijus, kuriuos taip pat atitiktų vos viena institucija, ir dėl to reikėtų dažnai keisti Įstatymą“ (tai galėtų būti kaip papildomas argumentas) ir toliau dėstomas ne nepritarimo argumentas, o pastaba, kurioje nurodyta, kad „siekiant sistemiško ir nuoseklaus teisinio reguliavimo, kuriuo į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą būtų įtraukiamos institucijos, tikslinga nustatyti objektyvius kriterijus, kurie į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą leistų įtraukti daugiau institucijų, kurių funkcijoms atlikti būtina naudotis Saugiojo tinklo infrastruktūra“. Pritardami, kad Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 43² straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-862 (toliau – Projektas Nr. XIVP-862) formuojama ydinga teisėkūros praktika, nes siūlomu teisiniu reguliavimu įstatymu sprendžiamos vienos institucijos problemos. Tiek teisės literatūroje, tiek ne viename Konstitucinio Teismo nutarime (1995 m. spalio 26 d., 1995 m. gruodžio 22 d., 2004 m. kovo 5 d.) nurodomi teisės normų bendrumo, leidžiančio jas taikyti visiems numatytiems teisės subjektams, lygiateisiškumo principas. Be to, atsižvelgiant į tai, kad Projektu Nr. XIVP-862 siekiamas tikslas bus pasiektas Projekto 1.4 papunktyje nurodytu įstatymo projektu, kurį Seimui pateiks Vyriausybė, svarstytina, ar nereikėtų Vyriausybės pozicijos formuluoti analogiškai kaip Projekto 1 punkte (nurodant, kad ir šis klausimas bus išspręstas minėtu įstatymo projektu, kurį Seimui pateiks Vyriausybė).

3. Siūlome Projektą tikslinti teisės technikos aspektu (pvz., nutarimo papunkčiai neturi pastraipų; atsisakytina teisės aktams nebūdingų formuluočių „akcentuotina, kad“, „minėtina ir tai“, „laikytina, kad“; atsisakytina perteklinių žodžių „šiuo metu“).

4. Projektas pateiktas netinkamam adresatui (ne Vyriausybei, o Vyriausybės kanceliarijai, todėl neaišku, kokių tikslu jis pateiktas) ir nederintas su suinteresuotomis institucijomis (nors

nurodyta, kad Projektas parengtas kartu su Krašto apsaugos ministerija, tačiau turėtų būti gauta ir šios ministerijos išvada arba Projektas vizuotas kaip bendro rengėjo), Teisingumo ministerija, kitomis suinteresuotomis institucijomis ir Finansų ministerija. Projektu Nr. XIVP-748 siūloma nustatyti, kad institucijų išlaidos, patirtos dėl jų valdomų serverių ir (arba) kitos registrų ir valstybės bei kitų informacinių sistemų įrangos ir duomenų laikymo duomenų centruose, *finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų* ir (arba) kitų teisės aktuose nustatytų finansavimo šaltinių. Nors Projekto Nr. XIVP-748 aiškinamajame rašte nurodyta, kad Projekto Nr. XIVP-748 įgyvendinimui papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, manytina, kad duomenų ir įrangos laikymas užsienio valstybėse, o ne Lietuvos valstybiniame duomenų centre, visgi gali pareikalaus papildomų valstybės biudžeto lėšų, todėl Projekte turėtų būti įvertintas šis aspektas. Atsižvelgiant į tai, Projektas Vyriausybėje gali būti svarstomas tik jį suderinus su suinteresuotomis institucijomis ir pateikus Vyriausybei pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, nustatytus reikalavimus.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Aida Gritienė